

مروری بر گزارش عملکرد سه بخش هنرهای نمایشی، هنرهای تجسمی و موسیقی در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

پنجه در پنجه مشکلات برای مراقبت از هنر ایران

رشد ۳۱ درصدی اجراهای صحنه‌ای، بیش از ۴ هزار کنسرت را میزبان مردم کرد

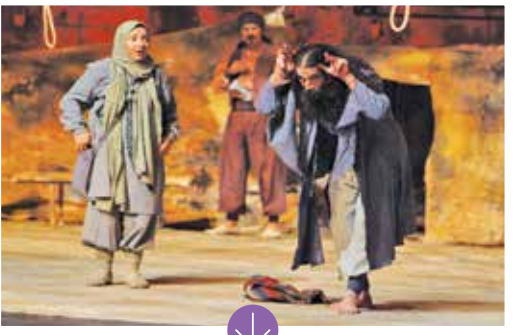
تعداد کنسرت‌های برگزار شده در سال ۱۴۰۱ در تهران در سالن‌های بالای ۱۲۰۰ نفر ۶۰۶ کنسرت و در کل کشور ۳۹۱۳ کنسرت بوده است. همچنین تعداد این کنسرت‌ها در سه ماه اول سال ۱۴۰۲ به ۲۹۲ در ۷۷۶ نوبت می‌رسد. در ۴ ماه ابتدایی امسال نیز ۱۷۲۸ اجرا صورت گرفت تا مجموع اجراهای یک سال اخیر کشور، به عدد ۴۶۴۱ برسد.

دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حوزه آلبوم‌ها، از سال ۱۴۰۱ تا آذر بهار امسال ۱۱۷۰ آلبوم منتشر شده است. البته در تیرماه امسال نیز مجوز انتشار ۳۵۲ تک‌آهنگ و ۲۶ آلبوم موسیقی صادر شده است و اگر بخواهیم مجوز برای تک‌تراک‌ها را نیز محاسبه کنیم باید به عدد بیش از هزار برسیم.

با وجود ناآرامی‌های سال گذشته، اجراهای صحنه‌ای سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱، رشد ۳۱ درصدی را تجربه کرده است، به گونه‌ای که مجوزهای صادر شده برای سه ماه نخست ۱۴۰۱ شامل ۱۲۶ عدد و سه ماهه نخست امسال شامل ۱۷۱ عدد است. تعداد این کنسرت‌ها در سه ماه اول سال ۱۴۰۲ به ۲۹۲ در ۷۷۶ نوبت می‌رسد.

با این حال، طی یک سال اخیر، بیش از ۴۸۱۱ مجوز تنها برای کنسرت و آلبوم صادر شده است. همچنین، رویدادهای موسیقی به ۶ ماه دوم یک سال اخیر مربوط است چرا که تا پیش از آن، رویدادهای موسیقی به دلیل اتفاق‌های پاییز، تقریباً مسکوت بود. از جمله مهم‌ترین این رویدادها می‌توانیم به سی‌وهشتمین جشنواره موسیقی فجر، شانزدهمین جشنواره موسیقی جوان و یازدهمین و شانزدهمین جشنواره موسیقی نواحی اشاره کنیم که این رویدادها با اقبال بسیار خوبی از سوی مخاطبان و هنرمندان مواجه شد. به علاوه، از آنجا که مصوبه ستاد هماهنگی و راهبردی اجرای نقشه مهندسی فرهنگی کشور در سال ۱۳۹۹ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را موظف به تدوین سند ملی موسیقی کرده، طبق اعلام محمد الهیاری، مدیرکل دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پیش‌نویس این سند، پس از بررسی و تدوین توسط تیم تحقیق مربوطه، نهایتاً در بهمن ماه ۱۴۰۰ به دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی ارسال شد.

متن پیش‌نویس طی جلسات متعدد بررسی شده و در حال حاضر در دستور کار شورای هنر قرار دارد. با اتمام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی سند در حال ارزیابی دقیق است و به محض اتمام ارزیابی آن در این شورا برای تصویب نهایی به صحن شورای عالی انقلاب فرهنگی ارسال خواهد شد.

بیش از ۳ میلیون مخاطب در سال گذشته به تماشای تئاتر نشستند

در مجموع فعالیت‌های نمایشی در تهران و استان‌ها تعداد ۴۴۸ عنوان نمایش تولید و دفعات اجرای این تولیدات ۳۹۲۸۹ نوبت عنوان شده و آثار روی صحنه رفته در کل کشور در مجموع میزبان تعداد ۳۰۳۴۱۲۵ مخاطب بوده‌اند. در این زمینه ۱۸۶ گروه از کمک‌هزینه حمایتی نمایشی در تهران ۱۲۵ گروه از کمک‌هزینه حمایتی هنرمندان در استان‌های دیگر بهره‌مند شده‌اند. طی یک سال گذشته بیش از ۶۰ جشنواره استانی و موضوعی، ۴ جشنواره بین‌المللی و ۴ جشنواره منطقه‌ای با حمایت مستقیم و غیرمستقیم این اداره کل برگزار شده است.

انتشارات نمایش اداره کل هنرهای نمایشی در دوازده ماه گذشته چاپ دو عنوان مجله نمایش، سه فصلنامه نمایش با دارا بودن مقالات برگزیدگان این عرصه را در کنار چاپ و نشر ۱۰ عنوان کتاب نمایشی انجام داده است. مجلات و فصلنامه‌های نمایش پس از توزیع در اختیار هنرمندان هنرهای نمایشی کشور قرار گرفته است.

دفتر امور بین‌الملل اداره کل هنرهای نمایشی ضمن اعزام یک گروه نمایشی به خارج از کشور، پذیرش ۱۶ گروه نمایشی خارجی با ۱۸۶ میهمان در جشنواره‌های بین‌المللی از جمله جشنواره تئاتر فجر، رویداد تئاتر دینی صاحب‌دلان، جشنواره نمایش عروسکی تهران و... را از جمله فعالیت‌های یک‌ساله خود اعلام کرده است. تلاش برای بهره‌مندی حداکثری هنرمندان عرصه هنرهای نمایشی از خدمات بیمه‌ای از دیگر اقدامات اداره کل در بازه زمانی یک‌ساله بوده که بنا به اعلام رسمی شامل صدور ۱۱ بیمه تأمین اجتماعی برای هنرمندان جدید، معرفی هنرمندان متقاضی عضویت یا تمدید عضویت در صندوق اعتباری هنر به تعداد ۳۱۲ نفر بوده که عضویت آنها به انجام رسیده و تعداد ۱۲ متقاضی وام کارآفرینی را نیز به صندوق اعتباری هنر معرفی کرده است. در بخش ساماندهی هنرمندان در قالب گروه و نیز ثبت گروه‌های نمایشی جهت دریافت پروانه فعالیت، تعداد ۹۳۸ مجوز صادر شده و تعداد ۳۵۹ پروانه فعالیت نیز تمدید شده است. اداره کل هنرهای نمایشی در حوزه آموزش نیز پس از ۱۵ سال وقفه آموزشی در عرصه تئاتر، در استان‌های مختلف کشور، طرح آموزش رایگان تئاتر با عنوان تجربه با پیشگسوتان، را در دستور کار خود قرار داد و با اعزام ۱۵ استاد برجسته، توانمند و پیشکسوت، آموزش تئاتر در استان‌ها را از سر گرفت. در این دوره‌ها تعداد ۶۸۳ هنرمند و هنرجو شرکت داشتند. این اداره همچنین با اعزام ۸ نفر از استادان عرصه هنرهای نمایشی جمعاً بیش از ۴۰۰ مربی پرورشی اداره کل آموزش و پرورش استان تهران را تحت آموزش قرار داده است.

برای واکاوی و تحقیق درخصوص اطلاعاتی که درباره شهید آرمان کسب کرده بودم سراغ افراد مختلفی رفتم، از خانواده‌اش گرفته تا هم‌زمان وی در گردانی که به همراهی شان به صف مدافعی رفتم، از سویی دوستان و طلبه و برخی دوستانی که در دانشگاه داشته است. با انجام این گفت‌وگوها به نتایج جالبی رسیدم، از جمله اینکه شخصیت فوق‌العاده جذابی داشته است. شهید آرمان نه تنها بسیار شوخ‌طبع بوده بلکه روابط عمومی خوبی هم داشته است. جالب است بدانید با آنکه در ابتدا جوانی بشدت مادی بوده اما به یکباره تغییر مسیر داده و از مادیات دل می‌کند. به گفته محمودلی، مخاطب با مطالعه کتاب «آرمان عزیز» با سیر تحول شخصیتی این

نگاهی به کتاب «آرمان عزیز» در گپ‌وگفت «ایران» با مجید محمودلی

نسل امروز قهرمان واقعی می‌خواهد

گروه فرهنگی/ «آرمان عزیز» عنوان سنی و چهارمین کتاب از مجموعه بیست‌وهفتی‌های انتشارات ۲۷ بعثت است که با نگاهی به زوایای پیدا و پنهان زندگی یکی از شهدای امنیت، طی روزهای اخیر روانه کتابفروشی‌ها شده؛ این کتاب روایت‌هایی مستند از زندگی طلبه بسیجی، شهید آرمان علی‌وردی، به پژوهش و نگارش مجید محمودلی را شامل می‌شود.

بخشی از این کتاب را به عینه دیده‌ام

مجید محمودلی که تا به امروز کتاب‌های متعددی در عرصه دفاع مقدس و ادبیات پایداری به کوشش و قلم وی منتشر شده در پاسخ به چرایی انتخاب زندگی و فعالیت‌های شهید آرمان علی‌وردی به عنوان موضوع نوشته تازه‌اش به «ایران» می‌گوید: «چرایی انجام این کار به مجله گسترده‌ای بازمی‌گردد که از همان روزهای آغازین ناآرامی‌ها در سال گذشته و در نتیجه فعالیت‌های تبلیغی، فرهنگی و سیاسی متوجه امنیت کشورمان شده بود. مسئله‌ای که توجهم را به عنوان فردی علاقه‌مند به تحقیق و راستی‌آزمایی جلب کرد. این مسأله تا جایی برای من مهم بود که از همان ابتدا در کنار مدافعیان امنیت به خیابان رفتم، بویژه که محل کارم نیز در چهارراه ولی عصر، از جمله نقاط شلوغ آن روزها بود.»

محمودلی که پیش‌تر نویسندگی کتاب

کتاب

تازه‌اش را برای عامه مردم، از هر سن و هر قشری نوشته می‌گوید: «این کتاب را برای گروه فکری یا سن خاصی ننوشته‌ام؛ بلکه در کتاب به گونه‌ای است که عموم علاقه‌مندان قادرند آن را بخوانند. با این حال جامعه هدف مورد نظر خودم، گروه سنی نوجوان و جوان هستند که بیش از هر قشر دیگری در معرض تبلیغات منفی و مغرضانه دشمنان هستند. در چرایی تألیف و انتشار این قبیل کتاب‌ها واقعیت مهمی نهفته است؛ اینکه نسل جوان امروزان به قهرمان‌هایی نیاز دارند که الگوی زندگی‌شان شوند؛ قهرمان‌هایی از این خود مردم و شبیه به آدم‌های عادی قهرمانی که دور از دسترس نباشد و بتوان از زندگی‌اش درس گرفت.» این نویسنده و پژوهشگر کشورمان در پایان تأکید می‌کند که آمادگی همکاری با هر نهاد یا تشکیلی که علاقه‌مند به ساخت مستند از زندگی شهید آرمان علی‌وردی باشد را دارد. گفتنی است که کتاب «آرمان عزیز» روایت‌هایی مستند از زندگی طلبه بسیجی، شهید آرمان علی‌وردی به تاژگی و با پژوهش و نگارش مجید محمودلی، از سوی انتشارات ۲۷ بعثت روانه کتابفروشی‌ها شده است.

نوشته‌ای به روایت بیست و دو نفر

این نویسنده و پژوهشگر ادبیات پایداری ادامه می‌دهد: «کتاب آرمان عزیز بیست و دو روای دارد و در بیست و پنج فصل نوشته شده است؛ کوشیده‌ام این اثر را به دو بخش کلی تقسیم کنم. نخستین بخش، روایتی از لحظه پیوستن او به گردانی برای مواجهه با آن وضعیت را تشکیل می‌دهد و بخش دوم نیز از لحظه‌ای که برای آرام کردن وضعیت، قدم به خیابان می‌گذارد تا لحظه شهادتش را شامل می‌شود. روایت‌هایی که در این کتاب آمده با گفته‌های مادر شهید آرمان شروع شده و با صحبت‌های پدرش تمام می‌شود. هر یک از روایان به واسطه میزان نزدیکی و دوستی‌شان با وی به ارائه نکاتی خواندنی درباره شخصیت او پرداخته‌اند و بر همین اساس نیز اطلاعاتی را در کسک به شناخت هرچه بیشتر وی در اختیار مخاطبان گذاشته‌اند. با اینکه در خلال انجام گفت‌وگوها با روایت‌های مختلفی روبه‌رو شدم اما برخی از آنها مشابهت زیادی داشت که برای پرهیز از تکرار شدن مطالب، آن بخش‌ها را حذف کرده‌ام.»

محمودلی در عین‌آنکه تأکید دارد کتاب

در بخشی از کتاب می‌خوانید: «احسان گرگی از آن جوان‌های لات و خلافکار بود. در جاده‌ای که نه نور داشت و نه علائم هشدار، با سرعتی حدود دویست کیلومتر بر ساعت، در دل شب زندگی می‌کرد. خیلی ترسیده بودیم. پرسید: «داداشم ترسیدین؟» گفتم: «نه داداش. فقط مراقب باش هرجا جاده پیچید، شما هم بیچی، وگرنه ده دقیقه طول می‌کشد تا نه دره برسیم.» در زیر خنده و گفت: «بابا، من تو عمرم نخوند به این باحالی ندیده بودم. بچه مشتکی هستی‌ها!» گفتم: «خیلی نگریم.» آرمان به پایم زد که مراقب گفتارت باش، اما برای ارتباط گرفتن با احسان گرگی باید به فاز او نزدیک می‌شدم. بارها قلبم را به دهانمان آمد تا به پلختر رسیدیم. چرخي در شهر زد و ویرانی‌ها را نشان مان داد که...»

بیش

برای واکاوی و تحقیق درخصوص اطلاعاتی که درباره شهید آرمان کسب کرده بودم سراغ افراد مختلفی رفتم، از خانواده‌اش گرفته تا هم‌زمان وی در گردانی که به همراهی شان به صف مدافعی رفتم، از سویی دوستان و طلبه و برخی دوستانی که در دانشگاه داشته است. با انجام این گفت‌وگوها به نتایج جالبی رسیدم، از جمله اینکه شخصیت فوق‌العاده جذابی داشته است. شهید آرمان نه تنها بسیار شوخ‌طبع بوده بلکه روابط عمومی خوبی هم داشته است. جالب است بدانید با آنکه در ابتدا جوانی بشدت مادی بوده اما به یکباره تغییر مسیر داده و از مادیات دل می‌کند. به گفته محمودلی، مخاطب با مطالعه کتاب «آرمان عزیز» با سیر تحول شخصیتی این

یادداشت

المسافر کالمجنون

مهدی رضانیا
دبیرکل نهاد
کتابخانه‌های
عمومی کشور

مسافر مجنون است و مسافر مشایه مجنون‌تر. اسمشان که می‌آید آدم وجودش را جمع می‌کند؛ بالا و پایین می‌کند که چطور بهتر بار سبک کند. با او راحتی مثل برادر، مثل دوست، مثل کسی که همیشه گفته: «جواسم هست تو راحت باش»، تا کپر کردی زودتر از بقیه کنار بوده؛ تا گرفته شدی اشک بر غمش حالت را خوش کرده؛ تا تلخ شدی شیرینت کرده؛ راضی به ناراحتی‌ات حتی نبوده؛ لبخند را تضمینی بعد از اشکش داده. او همچنان در پیچ‌وخم‌های تاریخ حرکت می‌کند و دستگیری می‌کند. همان‌طور که از قاتلش دستگیری کرد؛ دلش سوخت به حال او و گفت: من که می‌روم ولی تو شریک در خون من نباش. اینقدر مهربان است که حتی ما را به او می‌شناسند و معتبر کرد سسکه ما تکرارکنندگان نامش را. تو صاحب معجزه که باشی حرکت محبیت از خانه پدري تا محضرت می‌شود معجزه عصرها و سال‌ها و قرن‌ها.

کدام قدرت مادی و معنوی، به قول سید حکیم ما، می‌شود مرکز مغناطیس عالم و از شرق و غرب زمین را به گرد وجودش جمع می‌کند؟ دنبال مسلمان و غیرمسلمان هم نیست. دیدم و شنیدم از جهانگردی که گفت شیرین‌ترین سفر عمرم اربعین کربلا بوده. سفری که تا قبل از این برای انجام دانش سر و دست می‌دادند حالا نقطه تحول عصر و قلب شده است.

امسال برای دومین بار به بهانه برپایی موبک کتابخانه‌های عمومی مرور کردم مرزهای کشورم به مقصد عراق که حالا پا از کتابخانه بیرون گذاشته‌اند و برای فرصت حضور در این خیمه و خدمت به زائران کوی سبقت از هم می‌ریزند و حال خوب ذخیره می‌کنند. خوان گسترده «رحمه‌الله الواسعه» اینجا هم نمود دارد؛ از مرز باشماق در شمال غربی با زائران آذربایجانی، گرجستانی و ترکیه‌ای و خادمان اهل تسنن تا مرز چنابه در جنوب غربی و زائران پاکستانی و افغانستانی و شباهت آن به مسیر مشایه. اینجا هم کار در حوزه مأموریتی و مخاطب کودک و نوجوان است. ظرفیت تجلیم اربعین در این مسیر نیز بی‌مانند است.

معجزه این حرکت از منزل تک‌تک عاشقانش شروع می‌شود؛ در جاده‌ها جاری می‌شود؛ در تمام مرزها شعله می‌کشد و به سکوی پرنسب الهی در بین دو حرم می‌رسد تا ققنوس حیات را راهی سرای باقی کند و نوع بشر را متعجب از فیضش.

من دیدم پیرمردی را که ۱۰۰۰ کیلومتر دورتر از حرم به اسم اربابش حرم بر پا کرده بود. اشک می‌ریخت، گرما می‌خورد و گرم می‌کرد وجود عاشقان را باجاری هم‌بازی از حرارت اربابش.

من دیدم کودکی را که در پس مرز خدمت می‌کرد آب به دست زائران می‌داد و ملتسانه طلب دعا می‌کرد از طی‌کنندگان طریقتش.

من دیدم پیرزنی را که نای راه رفتن نداشت و جسم زنجورش بار ویلچری بود و مدام تشکر می‌کرد از پسرش که بار سفرش را سنگین کرده بود و مرور می‌کرد که این سفر آخر است و فرزندش با لبخند بار سبک می‌کرد از وجود خودش و مادرش.

من دیدم بزرگ قبیله‌ای را که چون بچه‌ای تشکر می‌کرد از زوار حضرت که میهمانش بودند. ما معجزه در این طریق و در این طریق‌ها کم ندیده‌ایم. از سواد من خارج است ولی حتماً محل درد است. حالا که دیگر پیاده‌روی اربعین حتماً مقدمه ظهور است، این‌شاء‌الله. اگر حج صلوات اجتماع مسلمانان است، حال رسیدن به وجود حاجی حج‌ها کرده ما منشأ تحول وجود بشر شده است. کدام قدرت رسانه‌ای و کدام اتفاق تاریخی می‌توانست توجه عالم را به این حادثه تاریخی بعد از بیش از ۱۴۰۰ سال جلب کند؟ و کدام دستور تربیتی می‌توانست بیرون مکتب را در این چنین کارگاه عملی انسان‌سازی و انسان‌بینی قرار دهد و هر لحظه را متبرک که یک معجزه تربیتی کند و رقابت ایجاد کند در بین آدم‌های برای خدمت چیز؟ حرف در مسیر اربعین زیاد است ولی مطمئن باشیم زمان همه چیز را روشن‌تر خواهد کرد و با اسم تک‌تک آدم‌ها در این مسیر را در لوح حرکت نهایی بشر به سمت کمال حقیقی حک خواهند کرد. حرکتی که اوج عاطفه، احساس، حماسه، عقلاقت، دین‌مداری و از خودگذشتگی و کمال و تعالی بشر در صحن وقوع آن بود و در این راه‌پیمایی هر سال تمدید، تجدید، بازآفرینی و جهانی می‌شود.